

DEN GODA JORDEN

IDEELL FÖRENING

2023-01-20

Yttrande, samrådshandling, Detaljplan för del av Bjärred 9:1 m.fl. i Bjärred, Lomma kommun (Bjärreds vångar, etapp 1)

Föreningen Den Goda Jorden har tagit del av Lomma kommuns förslag till detaljplan för del av Bjärred 9:1 m.fl. i Bjärred, Lomma kommun (Bjärreds vångar, etapp 1). Föreningen har närvarat vid det samrådsmöte Lomma kommun arrangerat om detaljplanen och genomfört fältbesök i det aktuella området. Föreningen har också samverkat med Naturskyddsföreningen i Lomma för att erhålla en så god bild av planområdet som möjligt. Följande yttrande utgör dock en självständig skrivelse från Den Goda Jorden.

En inledande reflektion är att detaljplanen endast utgör den första etappen i en aviserad utbyggnad i närliggande områden till Bjärred 9:1. Vi anser det olyckligt att kommunen valt att dela upp detaljplanläggningen i etapper. Detta försvårar en sammanvägd bedömning av hur den tänkta exploateringen kan påverka jordbruksmark inklusive andra natur- och kulturmiljövärden.

Föreningen Den Goda Jorden anser inte att Detaljplan för del av Bjärred 9:1 m.fl. i Bjärred, Lomma kommun (Bjärreds vångar, etapp 1) är förenlig med miljöbalken 3 kap. 4 § och att den därför bör avslås. Lomma kommun har beskrivit politiskt fastställda tillväxtmål vad gäller antalet invånare och antal nybyggda bostäder som bakomliggande motiv för detaljplanen. Kommunen har dock inte kunnat visa att dessa målsättningar har sin grund i faktiska behov som motiverar exploatering av åkermark enligt miljöbalken 3 kap. 4 §.

Föreningen konstaterar precis som kommunen att detaljplanen innebär att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk. Vi konstaterar också att den jordbruksmark som finns inom planområdet utgörs av mullrik sandjord på lerbotten och är en lämplig jord för rotfrukter och grönsaker.

Även om en stor del av västra Skåne utgörs av jordbruksmark utgör andelen åker som är lämplig för rotfrukter och grönsaker en mindre del. Det är särskilt viktigt att just dessa områden bevaras om landets livsmedelsförsörjning ska kunna säkras.

Lomma kommun har inte genomförts någon analys av konsekvenserna för livsmedelsförsörjningen och de fortsatta möjligheterna att bedriva jordbruk i den norra delen av kommunen om Bjärreds vångar exploateras. Det finns förvisso inga direkta krav på en kommun att göra sådana analyser. Vi anser dock att jordbruksmarken i kommunen är så pass bördig och betydelsefull att analyser av hur jordbruket påverkas av en detaljplan eller annan exploatering bör införas som en rutin i kommunens planarbete.

Vi vänder oss mot beskrivningen i planförslaget att åkermark generellt har ett lågt naturvärde och att detta är gällande även i detta fall. Åkerjord utgör ett eget ekosystem fullt av levande organismer och jorden är hemvist för ett stort antal arter. När det gäller Bjärreds vångar ingår åkermarken dessutom i ett kustnära mosaikartat landskap med lövskog, trädgårdar, öppen gräsmark, trädrader, en damm och närliggande våtmarker. Exploatering av åkermarken samtidigt som Plommonskogen och andra naturvärdesobjekt bevaras enligt planförslaget innebär att landskapet fragmenteras med risk att kvarvarande naturvärden på sikt utarmas. Forskning visar tydligt att fragmentering av landskapet är ett allvarligt hot mot bevarandet av den biologiska mångfalden.

Vår uppfattning är sammanfattningsvis att åkermarken vid Bjärreds vångar ska ses del i en helhet som är av betydelse för fåglar, däggdjur och insekter. Endast en mindre del av jordbruksmarken i Lomma kommun ingår som en del i en liknande ”mosaik”. Jordbrukslandskapet i kommunen utgörs i stället till stor del av betydligt större skiften i ett trädlöst landskap. Ett mosaikartat landskap stärker möjligheterna att upprätthålla ekosystemtjänster, exempelvis livskraftiga populationer av vilda pollinatörer. Ekosystemtjänster är en förutsättning för ett långsiktigt jordbruk och bevarande av jordbruksmarken åt framtida generationer. Ovanstående skäl leder till att just Bjärreds vångar bör anses ha ett särskilt bevarandevärde.

Föreningen Den Goda Jorden
/Anne-Marie Lindén
Ordförande